

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๑๒๓๑

ทำเนียบรัฐบาล

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ กรณีการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๒)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๒ จังหวัด

อ้างถึง ๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
๒. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ตามคำสั่งที่อ้างถึง ๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ประกาศกำหนดพื้นที่เป้าหมายตามข้อ ๑ (๑) และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยเพื่อให้ผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่เป้าหมายนั้นยื่นคำร้องเพื่อแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่น หรือหลักฐานที่แสดงว่าผู้ครอบครองที่ดินเป็นผู้ถือครองที่ดินเดิม โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ได้ดำเนินการตรวจสอบคำร้องตามขั้นตอนที่กำหนดในประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสอบหลักฐานแสดงสิทธิในที่ดินของผู้ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามประกาศที่อ้างถึง ๒ และ ส.ป.ก. ได้แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบคำร้องของ ส.ป.ก.จังหวัด ให้แก่ ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วยแล้ว ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ส.ป.ก. ขอเรียนว่า เนื่องจากตามประกาศที่อ้างถึง ๒ ข้อ ๗ ได้กำหนดให้ ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการตามข้อ ๙ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๖/๒๕๕๙ สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ กรณีที่ผลการตรวจสอบหลักฐานปรากฏว่าผู้ยื่นคำร้องเป็นผู้ถือครองที่ดินเดิมในพื้นที่เป้าหมายและ ส.ป.ก. เห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบของ ส.ป.ก.จังหวัด ประกอบกับตามข้อ ๙ (๒) ของคำสั่งดังกล่าว ได้กำหนดให้จัดที่ดินพื้นที่เป้าหมายให้แก่เกษตรกรที่ถือครองที่ดินเดิมที่ได้รับการคัดเลือกตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้รวมถึงบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือผู้สืบสันดานของผู้ถือครองที่ดินเดิม ที่ได้ร่วมทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ดังนั้น เพื่อให้การจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๒) ของ ส.ป.ก.จังหวัดเป็นไปตามบรรทัดฐานเดียวกัน ส.ป.ก. จึงขอชักซ้อมความเข้าใจ ดังนี้

๑. การใช้และการตีความบทบัญญัติตามข้อ ๙ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๖/๒๕๕๙ เพื่อจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย นั้น ต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการบังคับใช้มาตรการในการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ถูกครอบครองเป็นแปลงขนาดใหญ่โดยบุคคลที่ไม่มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย

/ไปจัดให้แก่...

ไปจัดให้แก่เกษตรกรตามนโยบายจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของรัฐบาล และนำที่ดินที่ถูกครอบครองโดยบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นเกษตรกรเข้าสู่กระบวนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องแต่ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

๑.๑ คำว่า “เกษตรกร” ที่มีสิทธิจะได้รับการจัดที่ดิน หมายถึง “เกษตรกร” ตามความหมายของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับกฎหมายลำดับรองที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑.๒ คำว่า “บุคคลในครอบครัวเดียวกัน” หมายถึง คู่สมรส และผู้สืบสันดานที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ คู่สมรสหมายความว่าสามีภริยาที่จดทะเบียนสมรส และชายหญิงที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส

๑.๓ คำว่า “ผู้ถือครองที่ดินเดิม” หมายถึง บุคคลที่ ส.ป.ก. มีความเห็นพ้องกับ ส.ป.ก.จังหวัดว่าเป็นบุคคลผู้ถือครองที่ดินเดิมตามข้อ ๗ ของประกาศที่อ้างถึง ๒ และมีคุณสมบัติเป็น “เกษตรกร” ตามความหมายที่กล่าวไว้ในข้อ ๑.๑ ข้างต้น

๑.๔ คำว่า “ผู้สืบสันดานของผู้ถือครองที่ดินเดิม” หมายถึง ผู้สืบสายโลหิตโดยตรงลงมาของผู้ถือครองที่ดินเดิม ได้แก่ บุตร หลาน เหลน ของผู้ถือครองที่ดินเดิม รวมถึงบุตรนอกกฎหมายที่บิดา (ผู้ถือครองที่ดินเดิม) รับรองแล้วไม่ว่าโดยพฤตินัยหรือโดยนิตินัย แต่ไม่หมายรวมถึงบุตรบุญธรรม

๑.๕ คำว่า “ผู้สืบสันดานของผู้ถือครองที่ดินเดิม ที่ได้ร่วมทำประโยชน์ในที่ดินนั้น” หมายถึง ผู้สืบสันดานของผู้ถือครองที่ดินเดิม ซึ่งได้ร่วมกับผู้ถือครองที่ดินเดิมดำเนินการผลิตด้านเกษตรกรรมในที่ดินนั้น โดยเป็นผู้ร่วมลงทุนและได้รับผลประโยชน์จากการผลิตนั้น และไม่เป็นผู้ให้เช่าที่ดินนั้น และมีคุณสมบัติเป็น “เกษตรกร” ทั้งนี้ สิ่งที่จะนำมาร่วมลงทุนด้วยนั้นจะเป็นเงินหรือทรัพย์สินสิ่งอื่นหรือแรงงานก็ได้ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการอย่างใกล้ชิด

๒. การจัดที่ดินให้ “เกษตรกรที่ถือครองที่ดินเดิมและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน” และ “ผู้สืบสันดานของผู้ถือครองที่ดินเดิม ที่ได้ร่วมทำประโยชน์ในที่ดินนั้น” ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕

ในการนี้ ส.ป.ก. จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด แจ้งให้ ส.ป.ก.จังหวัด ทราบและถือปฏิบัติตามแนวทางการใช้และการตีความข้างต้น เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและจัดที่ดินให้แก่ผู้ยื่นคำร้องรายที่ปรากฏผลการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศที่อ้างถึง ๒ แล้วพึงได้ว่าเป็นผู้ถือครองที่ดินเดิมในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปตามข้อ ๙ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ประกาศให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อ ส.ป.ก.จังหวัด โดยให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริง

/และการเข้า...

และการเข้าทำประโยชน์ และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรตามข้อ ๙ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕

อนึ่ง ผลการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายเป็นประการใด ขอให้รายงานให้ ส.ป.ก. ทราบ พร้อมแสดงรายละเอียดเนื้อที่และแผนผังของที่ดินพื้นที่เป้าหมายที่คงเหลือจากการจัดที่ดินตามข้อ ๙ (๒) ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ โดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ อินทร์ทอง)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๘๘๑-๒๙๐๔